



Związek Rzemiosła Polskiego

ul. Miodowa 14, 00-246 Warszawa, tel. +48 22 50 44 200, fax. +48 22 50 44 220, www.zrp.pl, zrp@zrp.pl

NO-RL/91/2022

Warszawa, dnia 29 sierpnia 2022 r.

**URZĄD MIASTA
URZĄD GMINY
jednostki samorządu terytorialnego
rozpatrujące wnioski pracodawców
o dofinansowanie kosztów wykształcenia ucznia**

**IZBY RZEMIEŚNICZE
sprawujące nadzór nad przebiegiem
przygotowania zawodowego
pracowników młodocianych**

Szanowni Państwo,

w związku z pojawiającymi się wątpliwościami pracodawców, rzemieślników, przedstawicieli organizacji rzemiosła oraz jednostek samorządu terytorialnego - Związek Rzemiosła Polskiego - przedstawia swoje stanowisko **dotyczące obowiązujących zasad w zakresie składania wniosku o dopuszczenie do egzaminu czeladniczego młodocianego pracownika zatrudnionego w celu przygotowania zawodowe u pracodawcy rzemieślnika – do właściwej izby rzemieślniczej.**

W pierwszym rzędzie należy wskazać na znowelizowane¹ zapisy rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 stycznia 2017 r. w sprawie egzaminu czeladniczego, egzaminu mistrzowskiego oraz egzaminu sprawdzającego, przeprowadzanych przez komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych [Dz. U. z 2017, poz. 89 i 1607 ze zm.]. Rozporządzenie to jest wykonaniem delegacji zawartej w art. 3 ustawy z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle [tj. Dz. U. z 2020 r. poz.2159], zgodnie z którymi minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określa m.in. warunki powoływania komisji egzaminacyjnych izb rzemieślniczych, warunki dopuszczania do egzaminu i sposób jego przeprowadzania, warunki i tryb wydawania oraz wzory świadectw czeladniczych. Zwracamy uwagę na znowelizowany zapis §8 ust. 3 rozporządzenia, zgodnie z którym wniosek o dopuszczenie do egzaminu składa się w izbie rzemieślniczej, z tym że:

- osoba, która ukończyła naukę zawodu u rzemieślnika jako młodociany pracownik oraz doksztalcanie teoretyczne młodocianych pracowników w szkole lub w formach pozaszkolnych,
- oraz osoba, która jest uczniem klasy III branżowej szkoły I stopnia, w której realizuje doksztalcanie teoretyczne młodocianych pracowników, oraz młodocianym pracownikiem zatrudnionym w celu nauki zawodu u rzemieślnika,

składa wniosek **w izbie rzemieślniczej, w której zrzeszony jest rzemieślnik, u którego ukończyła naukę zawodu, lub cech sprawujący z upoważnienia izby rzemieślniczej nadzór nad przebiegiem przygotowania zawodowego, o którym mowa w art. 3 ust. 6 ustawy o rzemiośle.**

¹ zapis §8 ust. 3 rozporządzenia zmieniono z dniem 1 stycznia 2020 r., z tym że §8 ust. 3 pkt 2 wszedł w życie z dniem 1 września 2021 r

Powyższe zapisy rozporządzenia są konsekwencją obowiązującej regulacji na poziomie ustawy tzn. art. 3 ust. 5 i 6 ustawy o rzemiośle zgodnie z którymi rzemieślnicy zatrudniający pracowników w celu przygotowania zawodowego w rzemiośle obowiązani są spełniać warunki określone odrębnymi przepisami oraz być członkami jednej z organizacji samorządu gospodarczego rzemiosła, a przygotowanie zawodowe w rzemiośle realizowane jest na zasadach dualnego systemu kształcenia. Nadzór nad jego przebiegiem sprawuje izba rzemieślnicza lub z jej upoważnienia cech, którego członkiem jest rzemieślnik.

Zwracamy jednocześnie uwagę, że na podstawie powyższych zapisów ustawy oraz ustawy Kodeks pracy i n/w rozporządzenia Rady Ministrów przygotowano stosowany na terenie całego kraju formularz umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego w rzemiośle [wzór zatwierdzony w trybie uchwały Zarządu Związku Rzemiosła Polskiego] – zgodnie z którym młodociany pracownik zobowiązuje się do przystąpienia do egzaminu czeladniczego lub egzaminu sprawdzającego przed komisją egzaminacyjną **właściwej (wskazanej w umowie) izby rzemieślniczej** tzn. z poszanowaniem zasad wynikających z powołanych przepisów. Umowa o pracę w celu przygotowania zawodowego podpisywana jest przez pracodawcę rzemieślnika i młodocianego pracownika oraz jego rodziców lub opiekunów prawnych pod nadzorem właściwego cechu lub izby rzemieślniczej, a wskazanie właściwej do przeprowadzenia egzaminu izby rzemieślniczej stanowi jedno z postanowień umowy o pracę.

Wskazane powyżej zasady znajdują potwierdzenie w zapisie § 11 ust. 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie przygotowania zawodowego młodocianych i ich wynagradzania [Dz. U. z 2018 r. poz. 2010, z 2019 r. poz. 1636] zgodnie z którym młodociany pracownik zatrudniony u pracodawcy będącego rzemieślnikiem zdaje egzamin kwalifikacyjny na tytuł czeladnika przeprowadzany przez komisję egzaminacyjną izb rzemieślniczych, zgodnie z przepisami w sprawie egzaminu czeladniczego, egzaminu mistrzowskiego oraz egzaminu sprawdzającego, przeprowadzanych przez komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych.

W konsekwencji pracodawcom, którzy zawarli z młodocianymi pracownikami umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego, na podstawie **art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r.** – Prawo Oświatowe [tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 1082, z 2022r. poz. 655, 1079, 1116] - przysługuje dofinansowanie kosztów kształcenia, jeśli spełniają warunki:

- 1) pracodawca lub osoba prowadząca zakład w imieniu pracodawcy albo osoba zatrudniona u pracodawcy posiada kwalifikacje wymagane do prowadzenia przygotowania zawodowego młodocianych określone w; rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie przygotowania zawodowego młodocianych i ich wynagradzania [Dz. U. z 2018 r. poz. 2010, z 2019 r. poz. 1636] oraz Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie praktycznej nauki zawodu [Dz. U. z 2019 r. poz. 391]

- 2) młodociany pracownik ukończył naukę zawodu i zdał:
- a) w przypadku młodocianego zatrudnionego w celu przygotowania zawodowego u pracodawcy będącego rzemieślnikiem - **egzamin czeladniczy zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 3 ust. 4 ustawy z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle tj. w/w rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 stycznia 2017 r. w sprawie egzaminu czeladniczego, egzaminu mistrzowskiego oraz egzaminu sprawdzającego, przeprowadzanych przez komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych,**
 - b) w przypadku młodocianego zatrudnionego w celu przygotowania zawodowego u pracodawcy niebędącego rzemieślnikiem - egzamin zawodowy w Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej, do którego młodocianych zgłaszają branżowe szkoły I stopnia,
- 3) młodociany pracownik ukończył przyuczenie do wykonywania określonej pracy i zdał egzamin, zgodnie z w/w rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie przygotowania zawodowego młodocianych i ich wynagradzania.

Biorąc pod uwagę powołane regulacje prawne, złożenie przez młodocianego zatrudnionego w celu przygotowania zawodowego u pracodawcy będącego rzemieślnikiem - wniosku o dopuszczenie do egzaminu czeladniczego i przeprowadzenie egzaminu czeladniczego przed właściwą izbą rzemieślniczą - staje się jednym z warunków koniecznych w kontekście przyznawania dofinansowania kosztów kształcenia młodocianego pracownika.

Odstępstwo od tej zasady może dotyczyć jedynie przypadków kiedy właściwa izba rzemieślnicza nie posiada komisji egzaminacyjnej w danym zawodzie i wniosek do egzaminu czeladniczego kieruje do innej, terytorialnie najbliższej, izby rzemieślniczej.

Dyrektor
Zespołu Oświaty Zawodowej
i Problematyki Społecznej



Jolanta Kosakowska

Wiceprezes
Związku Rzemiosła Polskiego
Przewodniczący Komisji Organizacji Oświaty
Zawodowej, Nadzoru i Kształcenia Dualnego



Zbigniew Marchwiak